

POWIATOWY URZĄD PRACY

w Lublinie

**RAPORT
ZA I - PÓŁROCZE
2008 roku**

**Z MONITORINGU ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE LUBELSKIM**

Lublin, wrzesień 2008 roku

SPIS TREŚCI:

1. WSTĘP.....
2. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW
(GRUP ZAWODÓW) .....
3. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW
(GRUP ZAWODÓW) .....
4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH.....
7. WNIOSKI .....

1. WSTĘP.

Rynek pracy jest swoistego rodzaju placem targowym, miejscem, gdzie spotykają się

pracodawcy i osoby poszukujące pracy,

to obszar, na którym rozgrywają się wszelkie procesy z zakresu szeroko rozumianego zatrudnienia i bezrobocia.

Funkcje towaru – pełni praca.

Rosnące potrzeby i ruchy kadrowe w przedsiębiorstwach są następstwem zapotrzebowania na kandydatów do pracy:

- pracodawcy określają wymagania i możliwości podjęcia zatrudnienia w ich firmach,
- osoby poszukujące pracy określają swoje predyspozycje i oczekiwania wobec przyszłej pracy.

Dochodzi do dokonywania transakcji

kupna - sprzedaży pracy.

W tym celu konieczne jest spotkanie pracodawcy dysponującego wolnym stanowiskiem pracy z kandydatem gotowym podjąć oferowane zatrudnienie.

Monitorowanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych

jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy – dotyczących kształtowania się

popytu na pracę i podaży zasobów pracy

w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkookresowych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów:

szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 9 ust. 1 pkt 9) opracowywanie analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Celem wspomnianego monitoringu jest:

- zwrócenie uwagi na ścisłą współpracę z poradnictwem zawodowym poprzez wskazywanie zawodów poszukiwanych przez lokalnych pracodawców oraz takich na które maleje zapotrzebowanie – w celu określenia kierunków szkoleń osób bezrobotnych, adekwatnych do zapotrzebowania na rynku pracy oraz osób pracujących, ale zagrożonych utratą pracy (art. 64 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy),
- podnoszenie efektywności pośrednictwa pracy poprzez uzyskiwanie bieżących informacji o planowanym zatrudnieniu (art. 36 ust. 1 pkt 4 w korelacji z art. 37 ust. 1 pkt 4 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy),
- prowadzenie racjonalnej gospodarki środkami Funduszu Pracy, będącymi w dyspozycji Urzędu Pracy na różne aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, szczególnie na aktywizację absolwentów (art. 108 ust. 1 pkt 33 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).
- określenie potrzeb rynku, co może okazać się pomocne przy planowaniu sieci szkół ponadgimnazjalnych w celu zapewnienia ich absolwentom płynnego przejścia ze świata edukacji do świata pracy.

Podstawowymi informacjami do opracowania Raportu I/P/2008 są :

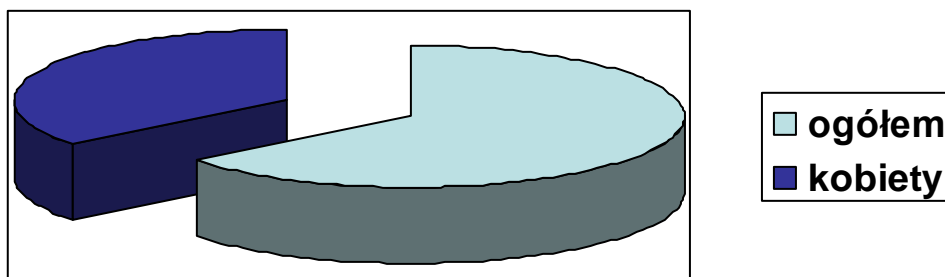
- załącznik nr 2 sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy, stan na 30 czerwca 2008r.,
- załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni oraz oferty pracy wg zawodów

- i specjalności za I-półrocze 2008 r,
- rozporządzenie ministra gospodarki i pracy z dnia 8 grudnia 2004r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U.Nr 265 poz. 2644).

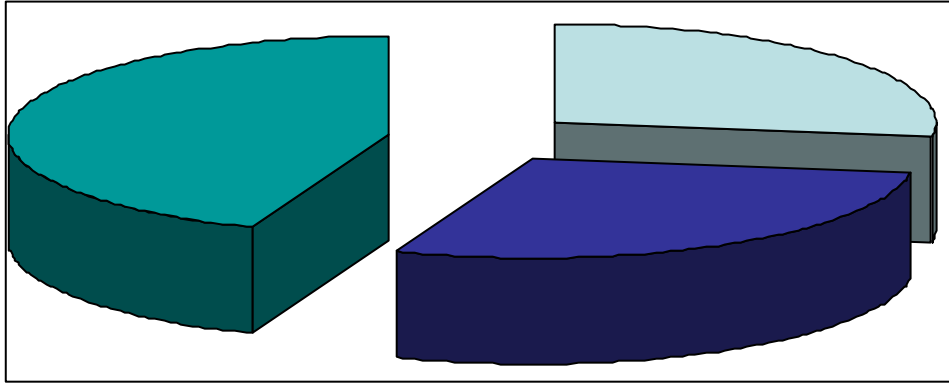
2. ANALIZA BEZROBOCIA WG ZAWODÓW (Grup zawodów).

Według stanu na dzień 30 czerwca 2008 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lublinie (łącznie z filiami w Bełżycach i Bychawie) było zarejestrowanych 3863 osób bezrobotnych, w tym 2139 kobiety. W porównaniu ze stanem na dzień 30 czerwca 2007 roku tj. 5249 bezrobotnych, widoczny jest znaczny spadek liczby zarejestrowanych osób.

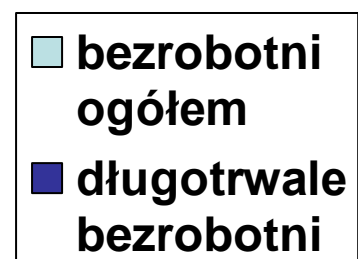
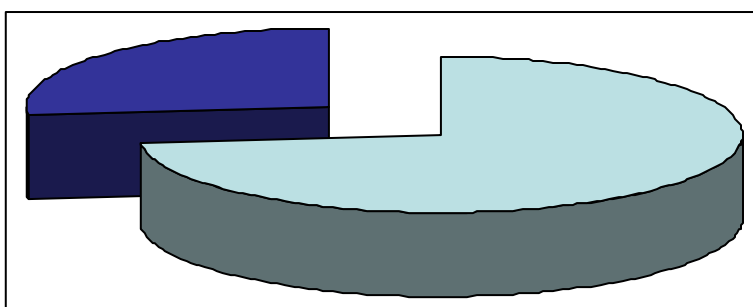
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2008 roku

Analizując strukturę wykształcenia i stażu pracy bezrobotnych można stwierdzić, iż znaczny udział stanowią osoby bez kwalifikacji zawodowych /1218/, bez doświadczenia zawodowego /1282/ oraz bez wykształcenia średniego /1980/, są to pracownicy niewykwalifikowani, z niskimi, nieadekwatnymi do potrzeb współczesnego rynku pracy kwalifikacjami.

Stosunkowo liczną grupę stanowią osoby długotrwale pozostające bez pracy - 2279 /3482 w 2007/ z czego 1353 /1897 w 2007/ to kobiety.

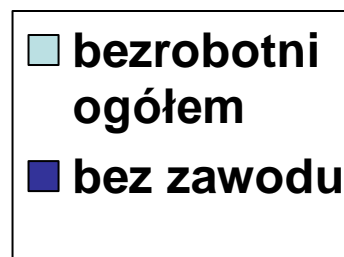
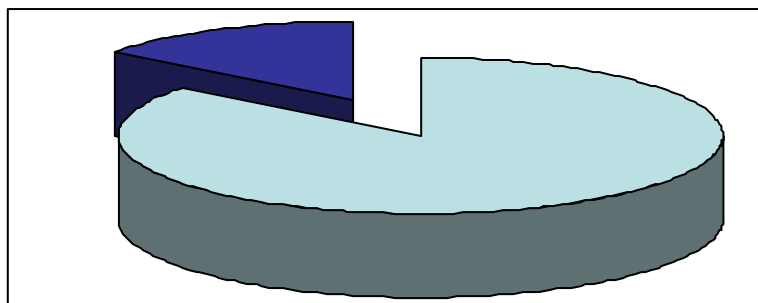
W grupie osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (180 ogółem w tym 129 kobiety) oraz do 25 roku życia (947 ogółem w tym 576 kobiet) widoczne jest bezrobocie frykcyjne charakteryzujące się czasowością. Rejestracja młodych osób wynika często z chęci skorzystania z ofert subydiowanych pozwalających nabyć doświadczenie zawodowe; w I

półroczu 2008 roku z oferty stażowej skorzystało 229 osób. W porównaniu z rokiem ubiegłym obserwujemy wzrost zainteresowania ofertami stażowymi, coraz więcej wniosków składanych jest ze wskazaniem konkretnego kandydata. Świadczy to aktywnym poszukiwaniu pracy przez młodych ludzi, którzy chcą zdobyć doświadczenie w interesującej ich dziedzinie.

Tabela nr 2. Liczba bezrobotnych PUP w Lublinie według wieku i okresu pozostawania w rejestrach (I połowa 2007 r.)

Wiek w latach	Liczba bezrobotnych ogółem	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					
		Do1	1-3	3-6	6-12	12-24	Pow.24
18-24	1102	73	355	322	103	247	157
25-34	1195	50	180	241	191	298	359
35-44	779	31	85	97	97	153	189
45-54	498	28	75	79	101	128	237
55-59	289	7	11	17	25	34	72
60-64	75	3	4	4	5	3	26
ogółem	3863	194	655	522	659	793	1040

Najliczniejszą grupę wśród zarejestrowanych stanowiły osoby **bez zawodu** (kod 000000) – 647 ogółem (kobiety 366, w tym 23 absolwentów); osób bez zawodu zarejestrowanych powyżej **powyżej 12** miesięcy było ogółem 62 (w tym 26 kobiet).

Największą grupę zawodową wśród zarejestrowanych stanowili :

- sprzedawcy (kod 522107) – 240 ogółem (w tym 197 kobiet, absolwenci 17, w tym 5 kobiet),
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (kod 932104) – 111 ogółem (w tym 86 kobiety, absolwenci 3 /3 kobiety/),
- pracownik biurowy / zawód szkolny: technik prac biurowych/ (kod 419101) - 69 ogółem (w tym 60 kobiet; 11 absolwentów, w tym 9 kobiet),
- robotnik budowlany (kod 931301) – 124 ogółem (w tym 1 kobieta, absolwentów 0),
- technik mechanik (kod 311502) – 50 ogółem (10 absolwentów) ,
- magazynier (kod 413103) – 50 ogółem (w tym 5 kobiet; 2 absolwentów),
- robotnik gospodarczy (kod 914103) – 40 ogółem (w tym 6 kobiet i 1 absolwent),
- ślusarz (kod 722204) – 31 ogółem (w tym 1 kobieta i 2 absolwentów),
- robotnik drogowy (kod 931203) – 34 ogółem,
- murarz (kod 712102) – 31 ogółem,
- kierowca samochodu ciężarowego (kod 832302) – 31 ogółem,
- sprzątaczką (kod 913207) – 26 ogółem (w tym 25 kobiet),
- technik informatyk (kod 312102) – 25 ogółem (7 kobiet, absolwenci 9 w tym 3 kobiety),
- pracownik ochrony mienia i osób /zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia/ (kod 515902) - 25 ogółem,
- kucharz (kod 512201) – 25 ogółem (19 kobiet, 3 absolwentów, w tym 1 kobieta),
- piekarz (kod 741203) – 25 ogółem (w tym 11 kobiet, 2 absolwentów),
- ekonomista (kod 241102) – 24 ogółem (16 kobiet, 15 absolwentów w tym 11 kobiet),
- asystent ekonomiczny (kod 341902) – 24 ogółem (15 kobiet, 10 absolwentów, w tym 7 kobiet),
- fryzjer /zawód szkolny: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich/ (kod 514102) – 24 ogółem (w tym 23 kobiety, absolwentów 12 /12 kobiet/),
- robotnik magazynowy (kod 933105) – 23 ogółem (w tym 3 kobiety, absolwentów 2 /1 kobieta/),
- kelner (kod 512302) – 20 ogółem (13 kobiet, absolwentów 2/2 kobiety),,
- mechanik samochodów osobowych (kod 723105) – 18 ogółem,

- technik żywienia i gospodarstwa domowego (kod 321402) – 17 ogółem (13 kobiet, absolwentów 4, w tym 2 kobiety)
- szwaczka (kod 743604) – 16 ogółem (16 kobiet),
- pracownik administracyjny /zawód szkolny: Technik administracji/ (kod 343101) - 15 ogółem (12 kobiet, absolwentów 1/1 kobieta),

W tej grupie najwięcej osób zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy stanowili:

- sprzedawca (522107) – 168 osób /w tym 152 kobiety/,
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (932104) – 82 ogółem / w tym 61 kobiet/.
- robotnik gospodarczy (914103) – 43 osób / w tym 12 kobiet/,
- robotnik budowlany (931301) – 34 ogółem.
- murarz (712102) – 28 osoby,
- kucharz (512201) – 27 osób /w tym 24 kobiet/,
- ślusarz (722204) – 23 osoby (1 kobieta),
- pracownik biurowy /zawód szkolny: technik prac biurowych/ (419101) – 21 osób /w tym 19 kobiet/,
- krawiec (743304) – 21 osób /21 kobiet/,
- magazynier (413103) – 20 osób /w tym 7 kobiet/,
- kelner (512302) - 17 osób /w tym 14 kobiet/,
- opiekunka domowa (513301) – 11 ogółem /w tym 10 kobiet/,

3. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (Grup zawodów).

W 2006 roku Powiatowy Urząd Pracy w Lublinie (łącznie z filiami w Bełżycach i Bychawie) dysponował 1680 ofertami pracy, dla porównania w czerwcu 2007 pracodawcy zgłosili 4173 oferty pracy.

Najwięcej ofert pracy było dla:

- robotnik gospodarczy (914103) – 200,

- sprzedawców (522107) – 144,
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (932104) – 107,
- pracownik biurowy /zawód szkolny: Technik prac biurowych/ (419101) – 92,
- pracownik administracyjny /zawód szkolny: Technik administracji/ 343101) – 84,
- robotnik budowlany (931301) – 60,
- kierowca samochodu ciężarowego (832302) – 44,
- pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji betonu, asfaltobetonu, elementów betonowych i kamiennych i pokrewni (821290) – 40,
- magazynier (413103) – 37,
- fryzjer (514102) – 28,
- szwaczka (743604) – 28,

Znaczącą liczbę ofert pracy stanowiły również:

- spawacz ręczny łukiem elektrycznym (721203) – 22,
- cieśla (712204) – 22,
- zbrojarz (712204) – 20,
- monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych (713604) - 20
- kierowca operator wózków jezdniowych (833401) - 20
- brukarz (712401) – 17,
- ślusarz (722204) – 17,
- pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej nieskalsyfikowani (829190) - 16

Charakteryzując zarejestrowanych bezrobotnych pod względem posiadanych przez nich kwalifikacji i zawodów możemy stwierdzić, iż przeważają osoby bez zawodu, do grupy tej zaliczymy zarówno absolwentów liceów ogólnokształcących, jak również tych, którzy zakończyli edukację na poziomie szkoły podstawowej czy gimnazjum. Osoby te wymagają przyuczenia do zawodu w formie kursowej, w celu zwiększenia swoich szans na zdobycie pracy. Dzięki analizie zawodów deficytowych i nadwyżkowych można dostosować ofertę szkoleń do potrzeb rynku, a tym samym ułatwić bezrobotnym start zawodowy lub powrót na rynek pracy.

Znaczna część ofert będących w dyspozycji PUP w Lublinie jest adekwatna do kwalifikacji i umiejętności zarejestrowanych bezrobotnych. Jednak duża liczba ofert zawiera

wymagania którym osoby bezrobotne nie są w stanie sprostać, chodzi o wykształcenie wyższe, dodatkowe uprawnienia, znajomość języków obcych, certyfikaty, doświadczenie. Bezrobotnym brakuje też często predyspozycji psychicznych i umiejętności interpersonalnych.

4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.

Zawód deficytowy to zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawód nadwyżkowy to zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Ustaleniu tego, czy zawód jest deficytowy czy nadwyżkowy służy wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów. Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

- mniejszym niż 0,9 to zawody nadwyżkowe
- w przedziale od 0,9 do 1,1 to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy)
- większym niż 1,1 to zawody deficytowe.

MAX – dla danego zawodu przy zgłoszonych ofertach pracy nie było zarejestrowanych osób.

W grupie zawodów **deficytowych**, w których wartość wskaźnika intensywności deficytu wynosi więcej niż 1,1 znalazły się następujące zawody: pracownik administracyjny, pracownik socjalny, pracownik biurowy /zawód: technik prac biurowych/, zbrojarz, cieśla, glazurnik, monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych, spawacz ręczny łukiem elektrycznym, pozostali spawacze i pokrewni, szwaczka, pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji betonu, asfaltobetonu, pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani, kierowca autobusu, kierowca samochodu ciężarowego, operator suwnic, kierowca operator wózków jezdniowych, robotnik gospodarczy, pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni.

Zawody deficytowe - zazwyczaj - wiążą się z wysokimi kwalifikacjami zawodowymi, potwierdzonymi dyplomem, będących wynikiem wieloletniego kształcenia. Aktualny deficyt zawodów na rynku pracy spowodowany jest otwarciem rynków pracy w Unii Europejskiej oraz niskim stanem płac jakie proponowane są na danych stanowiskach.

Istnieją także inne zawody, które nie zostały wykazane w tabelach, ale zdaniem pracowników urzędu należy uznać za deficytowe: pracownicy dociepleń, inżynierowie różnych specjalności, ekonomiści z wykształceniem wyższym, mężczyźni z wszelkiego rodzaju wykształceniem technicznym, samodzielne księgowo.

W grupie zawodów **nadwyżkowych**, w których wartość wskaźnika intensywności deficytu wynosi mniej niż 0,9 znalazły się m.in. następujące zawody: politolog, technik elektryk, technik mechanik, technik mechanizacji rolnictwa, technik informatyk, technik rolnik, technik żywienia i gospodarstwa domowego, przedstawiciel handlowy, asystent ekonomiczny, kucharz, kucharz małej gastronomii, kelner, kosmetyczka, pracownik ochrony osób i mienia, murarz, malarz budowlany, ślusarz, mechanik samochodów osobowych, mechanik pojazdów samochodowych, mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych, piekarz, stolarz, stolarz meblowy, kierowca samochodu osobowego, palacz pieców zwykłych, pomoc kuchenna, robotnik placowy, robotnik drogowy, robotnik budowlany, pakowacz, robotnik magazynowy. Nadwyżka nie wynika ze stanu faktycznego braku ofert zatrudnienia, ale bardziej z osobistych sytuacji osób bezrobotnych lub tzw. bezrobocia oczekującego.

Pozostałe to zawody **zrównoważone** dla których wskaźnik intensywności deficytu/nadwyżki kształtuje się pomiędzy wartością 0,9 a 1,1.

7. WNIOSKI.

Pomimo, że monitoring zawodów nie daje pełnego obrazu sytuacji na rynku pracy, pozwala jednak na identyfikację tendencji jakie zachodzą w obszarze popytu i podaży.

W oparciu o sporządzony ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizę napływu bezrobotnych oraz ofert pracy według zawodów nasuwają się następujące spostrzeżenia i wnioski:

- Z dokonanego rozpoznania wynika, że na rynku pracy w powiecie lubelskim daje się zauważyć zjawisko deficytu w wielu zawodach.
- Wyniki przeprowadzanych badań w identyfikowaniu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o statystykę rynku pracy nie są w stanie określić rzeczywistej skali zjawiska w przedmiotowym zakresie. Jest to spowodowane tym, że

nie wszystkie wolne miejsca pracy zgłaszane są przez pracodawców do urzędów pracy.

- Ponadto należy brać również pod uwagę fakt, że część bezrobotnych sklasyfikowana jest w zawodzie wyuczonym a część w zawodzie wykonywanym. Coraz więcej bezrobotnych może być sklasyfikowana w wielu zawodach, ale w momencie rejestracji umieszczana jest w ewidencji komputerowej pod jednym kodem zawodu.
- Szczególną grupę tworzą osoby „**skazane na bezrobocie**”, które pozostają w ewidencji PUP powyżej 2 lat. W przeważającej większości tym osobom brakuje chęci do podjęcia jakiegokolwiek pracy a w ewidencji PUP pozostają:
  - a - ze względu na świadczenia ubezpieczenia zdrowotnego,
  - b - z przekonania, że będąc zarejestrowanym w PUP zwiększą sobie staż pracy
  - c - w wyniku przeświadczenia, że nie są w stanie sprostać aktualnym wymogom rynku pracy.

Stąd konieczność wdrażania programów aktywizujących dla osób długotrwale bezrobotnych, które bez pomocy z zewnątrz nie podejmą pracy zawodowej.

- Widoczna jest również „**poczekalnia**”, w której znajdziemy osoby poszukujące pracy na rynku pierwotnym. PUP - z tego segmentu rynku - posiada mało ofert pracy. Rynek pierwotny rzadko zgłasza swoje potrzeby zatrudnienia do urzędu pracy. Osoby z „poczekalni” wymagają ciągłych i różnorodnych form aktywizujących na odpowiednio wysokim poziomie, bowiem stąd rośnie grupa osób „skazanych na bezrobocie”.
- W grupie osób „**gotowych do podjęcia pracy od zaraz**” z tzw. bezrobocia frykcyjnego widać tendencję wzrostową. Jednocześnie wzrasta zainteresowanie wspartymi formami zatrudnienia. Ta grupa jest najbardziej otwarta na wszelkie formy doskonalenia umiejętności. Oczekuje realnej pomocy, ukierunkowania, porady – zorientowanej na właściwe dopasowanie się do rynku pracy.